

***Suvestinė redakcija nuo 2022-07-28 iki 2022-10-11***

*Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15354*

***Nauja redakcija nuo 2022-07-28:***

Nr. [D1-242](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16220

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS**

**DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „PRIVAČIŲ JURIDINIŲ ASMENŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO ĮGYVENDINIMAS PAGAL ENERGIJOS AUDITO ATASKAITAS“ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“**

2020 m. liepos 9 d. Nr. D1-417  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 punktu ir 2022–2025 metų Klimato kaitos programos investicijų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 383 „Dėl 2022–2025 m. Klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo“ 5.2 papunkčiu ir atsižvelgdamas į 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-160 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašo patvirtinimo“, III skyriaus 5.1 papunkčio nuostatas,

t v i r t i n u Klimato kaitos programos priemonės „Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas“ tvarkos aprašą (pridedama).

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos  
aplinkos ministro  
2020 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-417  
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro  
2022 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. D1-242  
redakcija)

## **KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „PRIVAČIŲ JURIDINIŲ ASMENŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO ĮGYVENDINIMAS PAGAL ENERGIJOS AUDITO ATASKAITAS“ TVARKOS APRAŠAS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Klimato kaitos programos priemonės „Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas“ tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato privačių juridinių asmenų projektų paraiškų (toliau – paraiška) ir mokėjimo prašymų vertinimo reikalavimus, įsipareigojimų vykdymo priežiūros tvarką ir sąlygas, nustato bendruosius reikalavimus tinkamoms finansuoti išlaidoms.

2. Finansavimas privatiems juridiniams asmenims teikiamas pagal Klimato kaitos programos (toliau – Programa) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašu patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-160 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pažangos priemonės aprašas) patvirtintą priemonę „Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas“ (toliau – priemonė), siekiant mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (toliau – ŠESD).

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) administruoja Programą ir nustato finansavimo skyrimo tvarką energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimui.

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – Agentūra) skelbia kvietimą teikti paraiškas, vertina jas, mokėjimo prašymus, skiria finansavimą ir vykdo subsidijų gavėjų (toliau – pareiškėjų) įsipareigojimų įgyvendinimo priežiūrą vadovaudamasi Tvarkos aprašu ir Pažangos priemonės aprašu.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. **APVIS** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros informacinė sistema, per kurią teikiamos paraiškos, mokėjimo prašymai ir kiti dokumentai ir vykdomas susirašinėjimas.

5.2. **Energijos vartojimo auditas** – procedūra, kurios metu nustatomos ir įvertinamos energijos išteklių ir (ar) energijos sąnaudos pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams arba bendros energijos išteklių ir (ar) energijos sąnaudos, reikalingos teikiant viešąsias ar privačias paslaugas, parenkamos ir ekonomiškai pagrindžiamos energijos išteklių ir (ar) energijos taupymo priemonės ir pateikiama ataskaita energijos vartojimo audito užsakovui.

5.3. **Energijos vartojimo efektyvumas** – sukurto darbo, paslaugų, prekių ar gautos energijos ir energijos sąnaudų santykis.

5.4. **Mokėjimo prašymas** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai per APVIS teikiamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas.

5.5. **Projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga** – data, iki kurios baigtos visos projekto veiklos, padarytos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos ir per APVIS pateiktas galutinis mokėjimo prašymas, tačiau ne vėlesnė, už nurodytą Tvarkos aprašo 20 punkte.

5.6. **Projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymo, kuriuo priimtas sprendimas pareiškėjui skirti finansavimą, įsigaliojimo data.

5.7. **Projekto įgyvendinimo laikotarpis** – Tvarkos aprašo 20 punkte nustatytas laikotarpis, per kurį įgyvendinamas projektas (pirkimo–pardavimo sutarčių pasirašymas, įrangos, prekių, paslaugų įsigijimas, įrangos montavimas, darbų atlikimas, derinimas, paleidimas).

5.8. **Subsidija** – Tvarkos apraše nustatyta tvarka teikiama nustatyto dydžio finansinė parama pareiškėjui energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimui.

5.9. **Sutaupyta energija** – sutaupytos energijos kiekis, kuris nustatomas matuojant ir (arba) įvertinant suvartojimą prieš tai ir kai įgyvendinta energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonė, užtikrinant suvartoto energijos kiekio normalizavimą atsižvelgiant į išorės sąlygas, darančias poveikį energijos vartojimui.

5.10. **Šiltnamio efektą sukeliančios dujos** – anglies dioksidas (CO<sub>2</sub>), metanas (CH<sub>4</sub>), azoto suboksidas (N<sub>2</sub>O), hidrofluorangliavandeniliai (HFC), perfluorangliavandeniliai (PFC), sieros heksafluoridas (SF<sub>6</sub>) ir azoto trifluoridas (NF<sub>3</sub>).

5.11. Sąvoka energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonė suprantama kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme.

5.12. Sąvoka galutinės energijos vartojimas suprantama kaip ji apibrėžta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB 2 straipsnio 3 punkte.

5.13. Didelės įmonės – suprantamos kaip neatitinkančios 2014 m. birželio 17 d. Europos Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) I priede nustatytų kriterijų.

5.14. Labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės – suprantamos kaip jos apibūdinamos Bendrojo bendrosios išimties reglamento I priedo 2 straipsnyje.

## II SKYRIUS SĄLYGOS GAUTI FINANSINĘ PARAMĄ

6. Pagal Tvarkos aprašą tinkami pareiškėjai yra atitinkantys šio punkto reikalavimus:

6.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje registruoti ir jos teritorijoje veiklą vykdančios juridiniai asmenys, kurie yra galutiniai energijos vartotojai, t. y. įsigyja energiją galutiniam suvartojimui;

6.2. nedalyvauja Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje;

6.3. pagal Statistikos departamento ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (2 red.) įmonės nepriklausančios klasifikacijai C – apdirbamoji gamyba.

7. Finansavimas pagal šią priemonę teikiamas, vadovaujantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento, III skyriaus 38 straipsnio nuostatomis su paskutiniais pakeitimais. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, vertinant ir susijusias įmones yra 1,5 mln. eurų.

8. Parama neteikiama, jeigu pareiškėjas yra gavęs pagalbą, kuri Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, kol jis grąžina visą neteisėtą ir nesuderinamą pagalbos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.

9. Teikiamai valstybės pagalbai taikomi Bendrojo bendrosios išimties reglamento 5 ir 6 straipsniuose nustatyti skaidrumo ir skatinamojo poveikio reikalavimai.

10. Teikiant valstybės pagalbą turi būti laikomasi sumavimo reikalavimų, nustatytų Bendrojo bendrosios išimties reglamento 8 straipsnyje.

11. Siekiant surinkti informaciją Agentūra teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre registruoja vadovaudamasi nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais.

12. Agentūra elektroniniu paštu per 10 darbo dienų informuoja Ministeriją apie pagalbą viršijančią 500 000 eurų, nurodydama pareiškėjo pavadinimą, pareiškėjo įmonės dydį, skirtą subsidiją.

13. Vadovaudamasi Bendrojo bendrosios išimties reglamento 9 straipsnio reikalavimais (kai skirta pagalbos suma viršija 500 000 eurų), informaciją dėl suteiktos valstybės pagalbos sumos Ministerija per 6 mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos skelbia Valstybės pagalbos skaidrumo svetainėje.

14. Agentūra pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 7 ir 12 straipsnių nuostatas vykdo pagalbos skaičiavimus, suteikimo kontrolę ir stebėseną, saugo suteiktos paramos išsamius duomenis ir dokumentus. Dokumentai, susiję su sprendimu skirti finansinę paramą ir šios paramos išmokėjimu, saugomi 10 metų nuo paskutinės finansinės paramos suteikimo dienos.

15. Finansavimo suma pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 38 straipsnį:

15.1. neviršija 30 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai parama teikiama didelėms įmonėms.

15.2. neviršija 40 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai parama teikiama vidutinėms įmonėms.

15.3. neviršija 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai parama teikiama mažoms ir labai mažoms įmonėms.

16. Tinkamos finansuoti išlaidos:

16.1. Atitinkančios Bendrojo bendrosios išimties reglamento 38 straipsnio a papunktį;

16.2. nauja, nenaudota ir įdiegta apšvietimo, šildymo sistemos ar technologinių procesų įranga, įgyvendinant energijos vartojimo audito ataskaitoje nurodytas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kurios padeda efektyviau naudoti energiją;

16.3. išlaidos turi būti patirtos nuo 2022–2025 metų Klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo dienos. Projekto išlaidos patirtos iki finansavimo projektui skyrimo Agentūros direktoriaus įsakymu daromos pareiškėjo rizika;

16.4. papildomos investicinės išlaidos, būtinos siekiant didesnio energijos vartojimo efektyvumo;

16.5. projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriama subsidija, turi būti finansuojama pareiškėjo lėšomis.

17. Netinkamos finansuoti išlaidos:

17.1. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su didesnio galutinės energijos vartojimo efektyvumo užtikrinimu.

17.2. saulės ir vėjo elektrinių (elektros gamybai) įsigijimo ar įrengimo ir su tuo susijusios išlaidos;

17.3. išlaidos susijusios su pastatų modernizavimu;

17.4. išlaidos, kurios apmokėtos ar priimtas sprendimas jas apmokėti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

17.5. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (išperkamosios nuomos) išlaidos;

17.6. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

17.7. išlaidos, kai pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), sąskaitos faktūros, prekių, paslaugų pirkimo pardavimo kvitai už išlaidas išrašyti ir (ar) apmokėti ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) arba ne pareiškėjo nuosavomis lėšomis;

17.8. išlaidos, kurioms neišrašytos (nepateiktos) PVM sąskaitos faktūros ar prekių, paslaugų pirkimo pardavimo kvitai;

17.9. pirkimo ir (ar) importo PVM, kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti);

17.10. išlaidos, susijusios su projekto dokumentacijos parengimu, projekto vykdymu ir (ar) technine priežiūra, dokumentacijos atidavimu kitoms institucijoms pagal teisės aktų reikalavimus;

- 17.11. išlaidos, kurios patirtos užsienio valstybėje ir apmokėtos ne per finansų įstaigą;
- 17.12. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;
- 17.13. baudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 17.14. naudotos (ne naujos) įrangos įsigijimo išlaidos;
- 17.15. sutarčių administravimo mokesčiai;
- 17.16. sąskaitos už patirtas išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, kai pareiškėjai yra bendraturčiai.

18. Sąlygos subsidijai gauti:

18.1. pareiškėjas turi būti atlikęs energijos vartojimo auditą vadovaudamasis Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-184 „Dėl išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikos patvirtinimo“, ir Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 1-141 „Dėl Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodikos patvirtinimo“ (toliau – energijos vartojimo audito ataskaita). Auditoriaus patvirtinta energijos vartojimo audito ataskaita turi būti atlikta nuo 2019 m. sausio 1 d. ir vėliau.

18.2. pareiškėjas įgyvendintos energijos efektyvumo priemonės įdiegtos įrangos gyvavimo laikotarpiu subsidiją gali gauti tik vieną kartą.

19. Bendrieji reikalavimai pareiškėjams:

19.1. pareiškėjas nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ir (arba) restruktūrizuojamas, neturi mokestinės nepriemokos valstybės ir (arba) savivaldybės biudžetui arba kitiems valstybės fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Jeigu pareiškėjas yra įsiskolinęs, parama gali būti teikiama, jei pareiškėjas pateiks dokumentus, įrodančius, kad apmokėjo visus įsiskolinimus valstybei;

19.2. pareiškėjas nepriskiriamas sunkumų patiriančios įmonės kategorijai, kaip tai apibrėžta 2004 m. spalio 1 d. Europos Komisijos komunikate „Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“;

19.3. paraiškos dėl finansavimo pateikimo metu Pareiškėjas ir įmonių grupė arba susijusios įmonės (jei subsidijos gavėjas priklauso įmonių grupei arba turi susijusių įmonių) turi būti pateikę VI „Registrų centras“ 2020 m. ir 2021 m. finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame būtų detalčiai atskleista nuosavo kapitalo sudėtis. Jeigu vadovaujantis 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 nuostatomis Pareiškėjas privalo ruošti konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį, toks rinkinys turi būti pateiktas VI „Registrų centras“.

19.4. subsidija nerezervuojama ir neteikiama, jei pareiškėjas yra gavęs arba jam rezervuota parama pagal Programos priemones arba 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemones energijos vartojimo efektyvumo priemonių diegimui. Pareiškėjas teikdamas paraišką patvirtina, kad nėra gavęs ar rezervavęs lėšų Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registre, nėra gavęs finansinės paramos iš kitų šaltinių;

19.5. pareiškėjas vykdančys viešuosius interesus atitinkančias paslaugas elektros energetikos sektoriuje, kaip numatyta Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnyje;

19.6. subsidija gali būti išmokama dalimis arba iš karto, įdiegus energijos vartojimo audito ataskaitoje nurodytas priemones, padedančias efektyviau naudoti energiją. Įgyvendinus projektą, minimalūs energijos sutaupymai negali būti mažesni kaip 20 MWh/metus. Nepasiekus šio kriterijaus, subsidija neteikiama.

20. Dokumentai, įrodantys pareiškėjų atitiktį keliams reikalavimams gali būti patikrinti Agentūros naudojantis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais, jeigu tokie patikrai Agentūros funkcinę galimybių nepakanka ir (ar) jos laikinai neužtikrinamos, pareiškėjas Agentūrai paprašius privalo pateikti dokumentus.

21. Projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 18 mėnesių. Agentūra pareiškėjo prašymu, gali jį pratęsti neviršydamą pusės nustatyto projekto įgyvendinimo laikotarpio dėl objektyvių nuo pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti pateikdamas paraišką. Priėmusi sprendimą dėl projekto įgyvendinimo laikotarpio pratęsimo, Agentūra apie priimtą sprendimą per 10 darbo dienų informuoja pareiškėją per APVIS.

22. Bendras projekto įgyvendinimo laikotarpis, įskaitant projekto įgyvendinimo termino pratęsimą, negali būti ilgesnis kaip 27 mėnesiai.

### **III SKYRIUS**

#### **PROJEKTŲ PARAIŠKŲ PATEIKIMAS IR REIKALAVIMAI**

23. Paraiška rengiama užpildant Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintą paraiškos formą. Paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektroninės versijos teikiamos per APVIS.

24. Paraiškos ir kitų pridedamų dokumentų elektroninės versijos turi būti pasirašytos teisine galia turinčiu elektroniniu parašu ir teikiamos per APVIS.

25. Pareiškėjas paraiškoje turi nurodyti atsakingo ar įgalioto fizinio asmens vardą, pavardę, projekto pavadinimą, fizinio arba juridinio asmens kodą, pridėtinės vertės mokesčio (PVM) mokėtojo kodą (jei pareiškėjas yra PVM mokėtojas), juridinio asmens (buveinės) adresą, kontaktinius duomenis (telefono Nr., el. paštą), fizinio asmens, teikiančio paraišką pareigas, vietovę, kurioje planuojama vykdyti energijos vartojimo efektyvinimą.

26. Pareiškėjas teikdamas paraišką Agentūrai:

26.1. užtikrina, kad projekto išlaidos nebus finansuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų, kitų nacionalinių programų;

26.2. užtikrina, kad energijos vartojimo audito ataskaita ir atitinka energijos vartojimo audito ataskaitos parengimui keliamus reikalavimus:

26.2.1. vidutinės, mažos ir labai mažos įmonės privalo pateikti kvalifikuoto auditoriaus parengtą energijos vartojimo audito ataskaitos metodikos 6 priedą;

26.2.2. didelės įmonės privalo pateikti pilnos apimties kvalifikuoto auditoriaus parengtą energijos vartojimo audito ataskaitą;

26.3. nurodo planuojamas įdiegti ar įdiegtas priemonės ir prognozuojamą sutaupyti energijos kiekį MWh: elektros energijos kiekį, šiluminės energijos kiekį, gamtinių dujų kiekį;

26.4. pateikia notaro patvirtintą arba informacinių technologijų priemonėmis sudarytą ir VĮ Registrų centro įgaliojimų registre įregistruotą (<https://igaliojimai.lt/>) įgaliojimą atstovauti Pareiškėjui, jei Pareiškėjas įgalioja kitą fizinį ar juridinį asmenį atlikti su projekto įgyvendinimu susijusius veiksmus (pateikti paraišką, mokėjimo prašymą apmokėti išlaidas ir pan.);

26.5. pateikia pareiškėjo deklaraciją, nurodytą Agentūros kvietime;

26.6. pateikia kitus Agentūros kvietime nurodytus dokumentus.

27. Pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, įsipareigoja laikytis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimų, gauti visus reikiamus leidimus, sutikimus, pritarimus ir (ar) kitus dokumentus. Kilus įtarimų, kad pareiškėjas neįvykdė teisės aktų reikalavimų ir minimų leidimų, sutikimų, pritarimų ir (ar) kitų dokumentų nėra gavęs, Agentūra turi teisę prašyti pareiškėjo juos pateikti.

### **IV SKYRIUS**

#### **PARAIŠKŲ VERTINIMAS, SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO IR SUBSIDIJŲ IŠMOKĖJIMO**

28. Ministerijai patvirtinus pažangos priemonės aprašą, Agentūra suderina su Ministerija kvietimo datą ir savo interneto svetainėje [www.apva.lt](http://www.apva.lt) skelbia kvietimą teikti paraiškas ir reikalingą informaciją.

29. Paraiškų atrankos būdas – tęstinis. Paraiškas Agentūra priima nuo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos iki kol pakanka lėšų, skirtų priemonei, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo kvietimo pradžios. Pasibaigus priemonei skirtoms lėšoms, iš gautų paraiškų sudaromas pagrindinis sąrašas.

30. Paraiškos, gautos pasibaigus priemonei skirtoms lėšoms, nevertinamos, renkamos į rezervinį sąrašą iki 10 proc. kvietime nurodytos sumos ir neviršijant 27 punkte nurodyto termino, tačiau nevertinamos.

31. Paraiškos registruojamos APVIS eilės tvarka pagal registracijos datą. Einamaisiais metais atsiradus papildomų lėšų, naujas kvietimas neskelbiamas, projektai finansavimui gauti vertinami eilės tvarka iš rezervinio paraiškų sąrašo.

32. Projektų rezerviniame sąraše paraiškos gali būti vertinamos ir sprendimas skirti finansavimą priimamas, jei pagrindiniame sąraše pateiktos paraiškos projektų vertinimui atlikti atmetamos, sumažėja prašomos subsidijos dydis, pareiškėjai atsiėmė paraiškas ar, perskirsčius lėšas, Pažangos priemonės apraše padidėja priemonei skirtų lėšų suma priemonei. Projektai vertinimui atlikti ir finansavimui gauti teikiami eilės tvarka pagal registracijos datą APVIS.

33. Paraiškų atitiktį tvarkos aprašo II ir III skyrių reikalavimams patikrinti Agentūra gali naudotis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais.

34. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad paraiška užpildyta netinkamai, nepateiktas įgaliojimas atstovauti pareiškėją, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 25.4 papunktyje, ar netinkamai užpildyta pareiškėjo deklaracija, pareiškėjui per APVIS, siunčiamas pranešimas per nustatytą terminą, ne trumpesnį kaip 5 darbo dienos, ir ne ilgesnį kaip 15 darbo dienų, patikslinti paraišką, pateikti trūkstamus dokumentus, nurodytus Tvarkos aprašo 25.1-25.6 papunkčiuose ar informaciją.

35. Jei per 15 darbo dienų nuo Agentūros kreipimosi paraiška nepatikslinama ir (ar) nepateikiami trūkstami dokumentai ir nenurodomos svarbios priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti paraiškos arba priežastys nepripažįstamos svarbiomis, paraiška atmetama. Paraiškos atmetimo priežastys nurodomos per APVIS.

36. Paraiškas Agentūra vertina eilės tvarka pagal jų registracijos datą APVIS. Vienos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 30 darbo dienų nuo paraiškos registravimo APVIS dienos. Paraiškos vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pareiškėjas yra tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Paraiškos, netenkinančios pareiškėjui keliamų nustatytų reikalavimų, atmetamos. Pareiškėjui Agentūra per APVIS nurodo paraiškos atmetimo priežastis.

37. Paraiškų eilė sudaroma vadovaujantis ta informacija, kurią pareiškėjas nurodė pateiktoje paraiškoje ir jos prieduose. Pateiktoje paraiškoje nurodyti duomenys be Agentūros paklausimo po paraiškos pateikimo dienos negali būti koreguojami ar tikslinami. Lėšos pareiškėjui rezervuojamos pagal pirminėje paraiškoje prašomą subsidijos išmokos dydį.

38. Sprendimas skirti finansavimą per 5 darbo dienas po paraiškos vertinimo pabaigos įforminamas Agentūros direktoriaus įsakymu.

39. Apie priimtą sprendimą dėl finansavimo skyrimo Agentūra per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu per APVIS informuoja pareiškėją. Sprendimas skirti finansavimą skelbiamas Agentūros interneto svetainėje ir Teisės aktų registre. Skelbiamoje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, subsidijos dydis.

40. Agentūra vykdo Reglamento 24 straipsnyje nustatytas duomenų valdytojo prievoles, o registras – duomenų tvarkytojo funkcijas numatytas Reglamento 27 ir 28 straipsniuose.

41. Pareiškėjas bet kuriuo metu po finansavimo Agentūros direktoriaus įsakymu skyrimo turi teisę atsisakyti skirto finansavimo. Apie finansavimo atsisakymą pareiškėjas informuoja Agentūrą pateikdamas prašymą per APVIS, nuroydamas atsisakymo aplinkybes ir (ar) priežastis, kurių negalima buvo numatyti teikiant paraišką ir paraiškos vertinimo metu. Pareiškėjas privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų grąžinti išmokėtą subsidiją ar jos dalį.

42. Pareiškėjas privalo laikytis įsipareigojimų, kurie nurodyti pateiktoje paraiškoje, pareiškėjo deklaracijoje ir Tvarkos apraše. Pareiškėjui nevykdant pareiškėjo deklaracijoje, paraiškoje

ir Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, Agentūra turi teisę priimti sprendimą sustabdyti subsidijos teikimą, sumažinti išmokamos subsidijos dalį, susigrąžinti išmokėtą subsidiją arba taikyti finansines korekcijas.

43. Pareiškėjai darbų, paslaugų ir prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba vadovaudamiesi Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. D1-762 „Dėl ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija.

44. Pareiškėjai turi vykdyti žaliuosius pirkimus, vadovaudamiesi Aplinkos apsaugos kriterijais, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

## **V SKYRIUS**

### **MOKĖJIMO PRAŠYMŲ TEIKIMAS IR APMOKĖJIMAS**

45. Pareiškėjo prašymu Agentūra priima sprendimą skirti iki 30 procentų avansą. Avansinis mokėjimas skiriamas pareiškėjui pateikus avansinio mokėjimo prašymą per APVIS ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos. Sumokėta avansinė lėšų suma proporcingai atskaitoma iš mokėjimo prašymo (-ų). Tinkamai užpildytą avansinio mokėjimo prašymą Agentūra patikrina per 15 darbo dienų ir perduoda Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui prašyme nurodytą avansinio mokėjimo sumą išmokėti pareiškėjui į prašyme nurodytą banko sąskaitą arba nurodo pareiškėjui finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantijos, laidavimo rašto ar laidavimo draudimo rašto trūkumus, kuriuos pareiškėjas turi ištaisyti per 5 darbo dienas.

46. Įgyvendinęs projektą iki projekto įgyvendinimo pabaigos datos, pareiškėjas per APVIS Agentūrai pateikia mokėjimo prašymą su privalomais pateikti dokumentais.

47. Įgyvendinant projektus, finansuojamus pagal šį Tvarkos aprašą, projekto išlaidos apmokamos įgyvendinus projektą arba teikiant tarpinius mokėjimo prašymus (neskaitant avansinio mokėjimo prašymo).

48. Norint įsitikinti, kad įsigyta, sumontuota, eksploatuojama įranga atitinka paraiškoje nurodytą įrangą su mokėjimo prašymu būtina pateikti:

48.1. įrangos, atitinkančios Tvarkos aprašo 16.2. papunktyje nustatytus reikalavimus, įsigijimą (nauja, nenaudota ir įdiegta apšvietimo, šildymo sistemos ar technologinių procesų įranga, įgyvendinant energijos vartojimo audito ataskaitoje nurodytas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, kurios padeda efektyviau naudoti energiją) pagrindžiančių dokumentų kopijas:

48.1.1. faktinį atliktų darbų, įsigytų prekių ir paslaugų kiekį pagrindžiančius dokumentus, dėl energijos vartojimo audito ataskaitoje įdiegtų priemonių (pvz., viešojo pirkimo sutartį, sąskaita faktūra arba PVM sąskaita faktūra su privalomais rekvizitais (dokumentai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu);

48.1.2. ilgalaikio turto įvedimo į apskaitą dokumentus, o jei diegiama įranga, taip pat įrangos įvedimo į eksploataciją aktus;

48.1.3. įdiegtos įrangos nuotraukas.

49. Agentūra, gavusi mokėjimo prašymą, vadovaudamasi pareiškėjo pateiktais projekto įgyvendinimą įrodančiais dokumentais, nustato, ar išlaidos atitinka Tvarkos aprašo III skyriuje nustatytus reikalavimus, neviršija Agentūros direktoriaus įsakyme nurodytos subsidijos sumos.



50. Jeigu su mokėjimo prašymu pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) mokėjimo prašymas užpildytas netinkamai, nenurodant duomenų, be kurių Agentūra negali išmokėti pareiškėjui subsidijos, pareiškėjas per 10 darbo dienų nuo Agentūros kreipimosi turi pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) patikslinti mokėjimo prašymą. Jei per nurodytą terminą mokėjimo prašymas nepatikslinamas ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir nurodomos priežastys, dėl kurių nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti mokėjimo prašymo, nepripažįstamos svarbiomis, mokėjimo prašymas atmetamas.

51. Agentūra įvertina pateiktą ir tinkamai įformintą mokėjimo prašymą su visais privalomais pateikti dokumentais ir, jei projektas patenka į atrinktų patikrai vietoje projektų sąrašą, atlieka patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (išskyrus karantino, ekstremaliosios situacijos metu, kai projekto patikra gali būti atliekama nuotoliniu būdu, naudojant nuotraukas, vaizdo įrašus, dokumentus ir pan.), vadovaudamasi Projektų atrinkimo patikroms ir kriterijų, kuriems esant privaloma tvarka tikrinamas projektas jo įgyvendinimo vietoje, patvirtintu Agentūros direktoriaus 2021 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. T1-8 „Dėl Projektų atrinkimo patikroms ir kriterijų, kuriems esant privaloma tvarka tikrinamas projektas jo įgyvendinimo vietoje, nustatymo“.

52. Jei trūkumai nenustatomi, mokėjimo prašymas apmokamas ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo tinkamai pateikto mokėjimo prašymo registravimo APVIS dienos.

53. Neteisingai apskaičiuotą ir pareiškėjui pervestą subsidiją pareiškėjas privalo grąžinti Agentūrai per 10 darbo dienų nuo pareikalavimo dienos.

54. Pareiškėjai, įgyvendinę projektus, privalo įrengti informacinę lentą (turi būti nurodytas projekto pavadinimas, Aplinkos ministerijos ir Agentūros logotipai, nurodyti, kad projektas finansuotas Klimato kaitos programos lėšomis, nurodyti projekto užbaigimo metus. Rekomenduojamas jos dydis – 800 x 600 mm. Pareiškėjas taip pat privalo pavišinti įgyvendintą projektą savo, savivaldybės, ar žiniasklaidos interneto svetainėje paskelbti naujieną, informaciją ar pan., nurodant projekto pavadinimą, įgyvendintą veiklą, šiai veiklą gautą lėšų dydį, finansavimo šaltinį.

55. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą tikrina Agentūra.

## **VI SKYRIUS**

### **ĮSIPAREIGOJIMŲ, ATSIRADUSIŲ GAVUS SUBSIDIJAS, PRIEŽIŪRA**

56. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio mėnesio 20 dienos Agentūra pateikia Ministerijai apibendrintą informaciją apie programos lėšomis finansuotus projektus.

57. Jeigu VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra, atlikusi audito kokybės patikrą, nustato, kad energijos vartojimo audito ataskaita ir jos turinys neatitinka energijos vartojimo audito ataskaitos parengimui keliamų reikalavimų, tada ji raštu informuoja Ministeriją, Agentūrą ir pareiškėją. Pareiškėjas per 14 kalendorinių dienų nuo VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros nustatyto audito pažeidimo grąžina skirtą finansavimą į Agentūros nurodytą sąskaitą.

58. Agentūra per penkerių metų laikotarpį nuo mokėjimo prašymo apmokėjimo dienos turi teisę bet kada atlikti patikras projekto įgyvendinimo vietoje. Pareiškėjui nevykdant Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, Agentūra pareikalauja iš pareiškėjo grąžinti jam išmokėtą subsidiją.

59. Už suteiktas subsidijos lėšas materialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn (arba tampa valdytoju) ir naudoja paraiškoje ir pareiškėjo deklaracijoje nustatytais tikslais projekto įgyvendinimo metu ir 5 metus pasibaigus projekto įgyvendinimo terminui be Agentūros sutikimo neperleidžia, neparduoda, neįkeičia ar kitokiu būdu nesuvaržo daiktinių teisių į turtą. Pareiškėjui pažeidus šį punktą, Agentūra susigrąžina subsidiją proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui (metais).

60. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi pareiškėjo ne trumpiau kaip 10 metų pasibaigus projektui.

61. Pareiškėjų pateikti skundai dėl Agentūros veiksmų ar neveikimo, susiję su projekto paraiškų vertinimu, atranka, sprendimo dėl subsidijos skyrimo ar neskylimo, sprendimo dėl finansinės paramos mokėjimo ar neišmokėjimo ir projekto įgyvendinimo ir ginčai dėl tvarkos

aprašo reikalavimų vykdymo nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-412](#), 2021-07-14, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15898

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. D1-417 „Dėl Klimato kaitos programos priemonės „Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas“ tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-242](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16220

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. D1-417 „Dėl Klimato kaitos programos priemonės „Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas“ tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo